

DEUTSCHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU BERLIN
ZENTRALINSTITUT
FÜR ALTE GESCHICHTE UND ARCHÄOLOGIE
BEREICH GRIECHISCH-RÖMISCHE KULTURGESCHICHTE

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

BSB B.G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1970

**OLYMPIODORI
IN PLATONIS GORGIAM
COMMENTARIA**

EDIDIT

LEENDERT GERRIT WESTERINK

BSB B.G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1970

BIBLIOTHECAE TEUBNERIANAE
HVIVS TEMPORIS
REDACTOR: GÜNTHER CHRISTIAN HANSEN

VLN 294 · 375/79/70 · ES 7M

1. AUFLAGE

COPYRIGHT 1970

BY BSB B.G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT, LEIPZIG

PRINTED IN THE GERMAN DEMOCRATIC REPUBLIC

SATZ: DRUCKFORMENHERSTELLUNGSZENTRUM LEIPZIG

DRUCK UND BUCHBINDERISCHE VERARBEITUNG:

DRUCKEREI „GRAFIA“ KG, LEIPZIG

PRAEFATIO

1. DE CODICIBVS

Commentariorum in Gorgiam qui hodie extant codices hi sunt:

Marc. gr. 196 Z. (Zanetti pp. 109–110; W. Norvin, **M** Olympiodori in Platonis Phaedonem commentaria, Lipsiae 1913, pp. V–VII; L. G. Westerink, Damascius, Lectures on the Philebus, Amsterdam 1959, pp. IX–XI) membr. saec. IX–X, ff. 337. ff. 1–116^v Olympiodorus in Gorgiam; ff. 118^r–206^r in Alcibiadem; ff. 207^r–241^v in Phaedonem; ff. 242^r–319^v <Damascius> in Phaedonem; ff. 320^r–337^v in Philebum (fine mut.).

Ex eo ceteros omnes fluxisse demonstravit Norvin (pp. X–XI); ipsius apographa duo omnino habemus:

Marc. gr. 197 Z. (Zanetti p. 110) chart. saec. XV, V ff. 341. ff. 3^r–113^v Olympiodorus in Gorgiam; ff. 114^r u. ad 204^v in Alcibiadem; ff. 207^r–312^r Olympiodorus <et Damascius> in Phaedonem; ff. 312^v–341^r <Damascius> in Philebum. est liber Bessarionis, qui marginalibus a scriba ex archetypo traductis suas notulas addidit; eius esse etiam correcturas in legendo factas puto 61, 6; 122, 23; 209, 30.

Ubicumque V ab **M** discedit, sequuntur praeter **R** ceteri omnes; exempla sunt haec: 1, 1 τὸν **M** [deest **R**]: τὸν τοῦ πλάτωνος V cett. || 2, 8 συγκαταλέγουσ **MR**: συγκαταλέγουσ V cett. || 4, 10 δεῖ **MR**: δεῖ V cett. || 8, 1 γὰρ **MR**: om. V cett. || 10, 2 ἐρωτᾷ **MR**: ἐρωτᾷ οὖν V ex corr., cett. || 11, 23 εἰς **MR**: εἰς τὸ V cett. || 12, 2 μὲν² **MR**: om. V cett. || 13, 26 προήρηται **MR**: προεῖρηται V cett. || 14, 11 τιμοκρατίαν **MR**: δημοκρατίαν V cett. || 19, 4 οὐχ

PRAEFATIO

§ MR: οὐχί V cett. | §² MR: ἡ V cett. || 20, 20 ἐστὶν MR: εἶναι V cett. || 21, 28 ἥσπερ MR, Z ex corr.: ἥπερ V cett.

R Vat. gr. 1106, chart. saec. XVI, ff. 355. ff. 1–61^v Barlaam contra Latinos; ff. 62^r–160^r comm. in Gorgiam; ff. 160^v–188^v in Philebum; ff. 189^r–278^r in Phaetonem; ff. 278^v–355 in Alcibiadem.

Lectiones propriae: 1, 9–10 διὰ τὸ τοῦς MV cett.: om. R || 2, 12–13 καὶ ἡπάτα MV cett.: om. R || 3, 10 ὅσω M: ὅσω V cett.: ὅσον R || 3, 23 εὐδαιμονίας–πολιτικῆς MV cett.: om. R || 4, 4 δ MV cett.: δν R || 4, 14 ἐστὶν MV cett.: om. R || 7, 24–25 αὐτοῦς–ἐροῦμεν MV cett.: om. R || 8, 21 λέγοντα MV cett.: -νται R || 9, 9 ἐπαναπαύονται MV cett.: ἐπαύονται R || 13, 11 αἰσχροῖς MV cett.: αἰσ R || 17, 8 καὶ² MV cett.: om. R || 18, 23 κελεύει MV cett.: -ειν R || 21, 2 προσηδᾶ MV cett.: προσπηδᾶ R || 24, 21–22 μνήμη–αἰσθησις MV cett.: om. R

Reliqui ergo omnes a V pendent, et ita quidem ut quatuor ex ipso V descripti sint:

P Paris. gr. 1822 (Omout II p. 149) chart. ff. 257, scriptus ab Angelo Vergicio a. 1535. ff. 1^r–82^r in Gorgiam; ff. 82^v–148^v in Alcibiadem; ff. 153^v–234^r in Phaetonem; ff. 234^r–257^v in Philebum. marginalia omittit; paucas coniecturas adscripsit Bullialdus (cf. eius excerpta in cod. Paris. suppl. gr. 292 et appar. crit. ad 32, 26–27).

Lectiones propriae: 2, 4 ἐν MV, EZW: om. P || 4, 11 ἡ MV, EZW: om. P || 5, 1 γὰρ MV, EZW: om. P || 5, 15 οὐ δεῖ MV, EZW: καὶ δὲ P || 8, 26 λέγουσαν MV, EZW: -σα P || 10, 28 μάλα γε MV, EZW: μάλιστα P || 11, 10 ὃ MV, EZW: ὅς P || 11, 12 διατρέφει MV, EZW: διατρέφας P || 13, 7 καὶ² MV, EZW: om. P || 16, 6 φάγουσιν MV, EZW: φάγουσιν P || 19, 2 φυσιολόγος MV, EZW: φυσικός P || 21, 19 ὑμᾶς MV, EZW: ἡμᾶς P || 22, 12 ἐμπευρος ἦν MV, EZW: ἐμπευρον ἦ P | γὰρ MV, EZW: om. P || 22, 21 συνώδη MV, EZW: συνώδη P

E Scorial. Y. I. 15 (Andrès II 98–99) chart. ff. 507, inter annos 1539 et 1543 scriptus. ff. 1^r–155^v in Gorgiam; ff. 156^r–289^v in Alcibiadem; ff. 297^r–463^r in Phaetonem; ff. 463^r–507^r in Philebum. fuit Diegi Hurtadi de Mendoza, eius iussu procul dubio descriptus cum Venetiis versaba-

PRAEFATIO

tur inter annos 1539 et 1547; anno 1543 vetustior, quo apographum Basileense confectum est. eo tempore iam collatus erat cum codice M, cuius lectiones passim nunc in margine nunc in textu correcto apparent.

Lectiones propriae: 3, 5 τὸν MV, PZW: τὸν E || 6, 2 ὅτι MV, PZW: ὅτι ἡ E || 9, 30 προφέρει M^xV, PZW: προσφέρει E || 10, 9 ἀνάγκην MV, PZW: -η E || 12, 25 αὐτὸν MV, PZW: -ὴν E || 16, 19 γὰρ MV, PZW: om. E || 21, 11 ὅταν² MV, PZW: ὅτε E || 23, 10 δευτέρα MV, PZW: δευτερος E || 25, 24 τέχνην MV, PZW: τέχ-
νων (sic) E || 25, 27 αἰ² MV, PZW: om. E || 27, 10 πρὸ MV, PZW: πρὸς E || 27, 22 εἰμὶ MV, PZW: ἡμῖν E || 28, 1-2 ἡ τέχνη MV, PZW: ὁ τεχνίτης E

Lectiones ex M correctae: 1, 7 ἔχοντες MV, PZW, mg. E²: ἔχοντες E¹ || 1, 12 εἰ MV, PZW, mg. E²: εἰς E¹ || 2, 3 λόγον MV, PZW, mg. E²: λόγον E¹ || 4, 5 τυχόν MV, PZW, mg. E²: -ὦν E¹ || 5, 2 τὸν αὐτὸν MV, PZW, mg. E²: τῶν αὐτῶν E¹ || 5, 3 εἰ MV, PZW, mg. E²: om. E¹ || 5, 6 τὸ² M, mg. E²: om. V, PZW, E¹ || 5, 11 ἀπογοινομένοις MV, PZW, mg. E²: ἀπογενομένοις E¹ || 7, 2 καλλι-
κλῆς MV, PZW, mg. E²: -οῖ E¹ || 9, 7 ὀρθοδοξαστικά MV, PZW: ὀρθοδοξά E¹, στικά mg. E² || 10, 3-4 ὡς ἐν μάχῃ ἦλθες MV, PZW, mg. E²: om. E¹ || 11, 14 ἄγειν MV, PZW, mg. E²: ἄγει E¹ || 11, 22 καὶ θεαίτητον MV, PZW, mg. E²: σθεαίτητον E¹ || 19, 8 ἀμέλει MV, PZW, mg. E²: ἀμέλεια E¹ || 19, 26 προπετῶς MV, PZW, E¹: προπετῇ E², R (uterque compendio codicis M deceptus) || 20, 10 κεχρησθαι MV, PZW, E²: καὶ χρησθαι E¹ || 20, 25 καὶ MV, PZW, mg. E²: om. E¹ || 20, 30 δ λοιπὸν ὀφείλω MV, PZW: ὁ λοιπὸν ὀφείλων E¹, ὀφείλω mg. E² || 21, 16-17 οἱ τε MV, PZW, mg. E²: οἱ τέ E¹ || 21, 22 αὐτὸν MV, PZW, mg. E²: -ὦν E¹

Cizensis 60 (Wendel p. 369) chart. ff. 116, saec. XVI. Z Olympiodorus in Gorgiam. altero volumine (Ciz. 59) comprehenduntur Alcibiades Phaedo Philebus. in f. 1^r cod. 59 annotatum est 'in bibl. Diegi Hurtadi Venetiis'. marginalia desunt.

Lectiones propriae: 1, 5 ὁ MV, PEW: om. Z || 3, 10-11 καὶ u. ad ἀθλιώτερος MV, PEW: om. Z (et codd. Darmarii) || 20, 20 μὴ MV, PEW: μὲν Z || 23, 19 προτάσεων MV, PEW: -σεως Z || 26, 2 ἄλλως MV, PEW: ἄλλω Z || 23, 25 καὶ — 26 ἄρρεν MV, PEW: om. Z

Vindob. phil. gr. 221 (Hunger I 332) chart. ff. 205, W scripsit ff. 1-40, 173-205 Seb. Erius a. 1552/53. ff. 1^r u. ad 172^v in Gorgiam; ff. 173^r-176^v Pediasimus in Theocritum; ff. 177^r-182^r Harmenopuli Lexicon; ff. 183^r-190^v

PRAEFATIO

Libanii declamationes; ff. 191^r–205^v Procli Institutio physica. Eriicius codicem V domi habuit inde a die 14 Iulii a. 1552 usque ad d. 17 Febr. a. 1553 (C. Castellani, Il prestito dei codici manoscritti della bibl. di S. Marco in Venezia, Atti del Reale Istituto Veneto 55, 1896/97, 364): quo temporis spatio et ipse comm. in Gorgiam videtur descripsisse et eidem scribae qui et Olympiodorum Cizensem exaravit cetera commentaria transcribenda mandasse (Vindob. phil. gr. 13).

Lectiones propriae: 1, 15 ὥς MV, PEZ: ὥσπερ W || 6, 16 δ MV, PEZ: om. W || 7, 6 ἀλλ'—7 ἀδικία MV, PEZ: om. W || 10, 8–9 φαρμέν—ἐπιδείξει MV, PEZ: om. W || 10, 19–20 τῇν παροιμίαν MV, PEZ: τῆς παροιμίας W || 10, 20 παροιμίαν² MV, PEZ: παροιμίας W

Codicis Parisini unum apographum extat:

Paris. Coisl. gr. 156 (Devreesse pp. 312–313) chart. ff. III, 310, saec. XVII. ff. 1^r–140^v in Gorgiam; ff. 152^r u. ad 307^r in Phaetonem.

Ex codice Scorialensi duo orti sunt:

Basil. F. I. 8 b (Omont p. 25; Jahn in ed. pp. 104–106) chart. ff. 213, scripsit Nicolaus Murmurius a. 1543/46. ff. 1^r–103^v in Gorgiam (a. 1543); ff. 107^r–181^v in Alcibiadem (a. 1546); ff. 184^r–211^r in Philebum; ff. 212^r–213^r Albini Isagoge. in f. 1^r annotatum est 'Tale exemplar graecum misi Hadriano Iunio ad transferendum paucis exceptis quae hic in fine habentur' itemque in f. 181^v 'Hucusque misi tale exemplar ad transferendum Hadriano Iunio. Caetera quae sequuntur non habet.' de comm. in Philebum aliunde addito vide meae ed. p. XIV.

Lectiones propriae: 19, 15 αὐτὸν cett.: αὐτὸ Basil. || 34, 17 ὅγιαιαν cett.: ὅγιαι Basil. || 38, 7 τι cett.: τινος Basil.

Matrit. gr. O 40 (Miller pp. 81–82) chart. ff. 404, a. 1553 ab Io. Mauromato Coreyrensi scriptus. ff. 1^r–127^v in Gorgiam; ff. 128^r–404 in Alcibiadem, in Phaetonem, in Philebum.

PRAEFATIO

Lectiones propriae: 12, 10—11 οὐδὲν—λάσσομαι cett.: om. Matr. || 12, 21 λάσασθαι cett.: λάσθαι Matr. || 25, 28 τὰ δὲ—παντός² cett.: om. Matr. || 26, 5 τρόπον cett.: πρό Matr.

Cum Matritensis semper codicem E emendatum exprimat, Basileensis contra nonnumquam primam manum eius (ex. gr. 1, 12; 4, 5; 5, 2), efficitur utrumque per se stare, id quod confirmant lectiones separativae supra allegatae.

Codicis Cizensis (Z) nullum apographum inveni.

Ceteri omnes quotquot habemus libri manuscripti e Vindobonensi (W) derivati sunt. apparent enim in omnibus errores codicis W proprii, quos Erius fecit in transcribendo V. huic rei non obstat quod W quaedam vitia minora solus habet, qualia quivis facile corrigere possit:

5, 16 εὐρίσκεται cett.: εὐρίσκετε W, et ita persaepe -τε pro -ται || 7, 8 τινες cett.: τίνες W || 10, 4 ἤλθε cett.: ἤλθε W || 12, 16 τοῦ² cett.: τοῦς (sic) W || 20, 18 πιστεύσωμεν cett.: πιστεύσω μὲν W || 25, 2 διαφέρει cett.: -οι W

Inter W et ceteros intercessit tamen liber nunc deperditus v, cuius lectionum exempla haec sunt:

1, 11 κωμωδιοποιοντες MV, PEZW: κωμωδοποιοντες rell. || 1, 12 εἰ MV, PEZW: om. rell. || 9, 25 φασί(ν) MV, PEZW: φησὶ rell. (hic ergo v ex coniectura veram lectionem restituit) || 14, 7 διαρρώσωμεν MV, PEZW: διαρρώσωμεν (διαρράσωμεν) rell. || 15, 27 πολιτικοὶ MV, PEZW: -ὰ rell. || 17, 10 αἱ — 11 ἀθάνατος¹ MV, PEZW: om. rell.

Cum eo codice v nostri coniuncti sunt per medios duo, ipsos quoque deperditos, φ et ψ. codicem ψ a ceteris distinguebant hae lectiones:

9, 11 καὶ τὰ² cett.: μετὰ ψ || 11, 15 καὶ ὁ φιλόσοφος cett.: om. ψ || 15, 6 ὀφείλομεν cett.: δέλομεν ψ || 18, 1 τὰς cett.: om. ψ || 26, 2 ἐκάστων cett.: -ω ψ || 28, 10 ὁδῶν cett.: εἰδῶν ψ || 31, 16 ἡ τῶν— 17 ἰδίων cett.: om. ψ || 32, 7 ναὶ cett.: καὶ ψ || 35, 3 καταγίνονται cett.: παραγίνονται ψ

Originem ab eo trahunt hi nostri:

Ambros. C 258 inf. (Martini-Bassi II pp. 1002—1003) chart. ff. IV, 441, saec. XVI, scripserunt partim Manuel

PRAEFATIO

Morus, partim (ff. 202^r–310^r) Camillus Venetus; olim Pinelli. f. 1 Theo Smyrnaeus; f. 42 Procli fragm. Theologiae Plat.; f. 62 Psellus de psychogonia; f. 73 Proclus in Cratylum; f. 118 id. in Alcibiadem; ff. 202^r–310^r Olympiodorus in Gorgiam; ff. 313^r–413^v in Phaetonem; ff. 413^v–441^r in Philebum.

Lectiones propriae: 9, 22 *προλαμβάνων* cett.: *προλαμβάνων* Ambr. || 10, 4 *ἐν τῶν* cett.: *αὐτῶν* Ambr. || 10, 11 *ἀλλότριον* cett.: *ἀλλοτρίον* Ambr. || 12, 4 *νοήσεις* cett.: *νοήσεις* Ambr. || 15, 2 *θεραπεύσαι* cett.: *πεῦσαι* Ambr.

Paris. suppl. gr. 17 (Omont III p. 203) chart. ff. 160, saec. XVI. Olympiodorus in Gorgiam.

Lectiones propriae: 6, 20 *μέρους* cett.: *μέρος* Par. || 10, 17 *βίον* cett.: om. Par. || 11, 30 *κάκεινο* cett.: *-ον* Par.

Ex Ambr. C 258 inf. descriptus est in usum F. Patritii:

Ambros. C 79 inf. (Martini-Bassi II pp. 949–950) chart. pp. 507, saec. XVI, scripsit Camillus Venetus. pp. 1 u. ad 61 in Philebum; pp. 65–286 in Gorgiam; pp. 289 u. ad 507 in Phaetonem.

Supersunt apographa tredecim, quae omnia ex communi fonte *φ* orta sint necesse est, id quod demonstrant hae lectiones coniunctivae:

1, 18 *θρασυμάχῳ* cett.: *θρασυβούλῳ φ* || 2, 8 *συρρακουσίους* W *ψ*: *-ον φ* || 4, 8 *δέ¹* cett.: om. *φ* || 6, 5–6 *ἀναγινώσκειται* cett.: *-εσθαι φ* || 7, 17 *ἕλης—χωριστόν* cett.: om. *φ* || 7, 20 *παρ'* cett.: *περὶ φ* || 9, 19 *τοῖς* cett.: om. *φ* || 10, 2 *οἰκείαν* cett.: *ἰδίαν φ* || 10, 9 *γὰρ* cett.: *παρ' φ* || 10, 22 *αὐτῇ* cett.: *αὐτοῦς φ* || 10, 26 *ἐπεδείκνυτο* cett.: *ἀπεδείκνυτο φ* || 12, 22 *γὰρ* cett.: om. *φ* || 13, 9 *ὅτι* cett.: om. *φ* || 14, 8 *εἶδη* cett.: om. *φ* || 18, 4 *τυχόντος* cett.: *-α φ* || 18, 6 *ἢ φ* cett.: *καὶ ἢ φ*

Sunt autem codices qui hanc familiam conficiunt hi:

Marc. gr. app. IV 39 (Graeci codd. mss. apud Nannios . . . asservati, Bononiae 1784, p. 451) chart. ff. 243, saec. XVI. in Gorgiam; in Phaetonem; in Philebum. animadvertendum est in Gorgia aliam rationem inter-

PRAEFATIO

cedere inter hunc Marc. et Ambr. C 258 inf. quam in Phaedone et Philebo, ubi Marc. ab Ambr. pendet.

Lectiones propriae: τὸν φιλόσοφον cett.: τοῦ φιλοσόφου Marc. || 5, 7 τὸ πᾶν cett.: τότε αὐ Marc. || 5, 10 γινομένοις . . . ἀπογινομένοις cett.: -όμενον Marc. || 11, 14–15 καὶ δ' — φιλοχρήματος cett.: om. Marc. || 16, 17 διδάσκει — 18 τὸ δὲ cett.: om. Marc. || 16, 27 εἰπεῖν cett.: εἶπεν Marc.

Vat. gr. 274 (Mercati-de'Cavalieri pp. 360–361) chart. ff. I, 192, saec. XVI. ff. 1–142^v in Gorgiam; f. 143 Pediasimi geometria; f. 175 (Pselli) de operatione daemonum.

Pictav. gr. 83 (Omont III p. 377) chart. ff. 136, saec. XVI. Olympiodorus in Gorgiam.

Ex eodem fonte fluxerunt Vat. et Pictav.

Errores coniunctivi: 1, 7 ζητῆσαι cett.: ζητῆσαι καὶ Vat., Pictav. || 1, 19 χρηστοὺς cett.: χρειστοὺς Vat., Pictav. || 2, 12 ῥήτορας cett.: ῥήμασιν Vat., Pictav. || 2, 23 ἐντεύξεις cett.: -ει Vat., Pictav.

Errores separativi: 2, 21 ἀπαξιοῖ οὐδὲν cett. (Vat.): ἀπαξιοῦν Pictav. || 2, 25 αὐτὸς cett. (Vat.): om. Pictav. || 267, 26–27 πάλιν τὸ σκῆπτρον cett. (Pictav.): om. Vat.

Harleianus 5668 (Catal. bibl. Harl. III 286) chart. ff. 180, saec. XVI. Olympiodorus in Gorgiam. f. 1^r: ἐκ τῶν γαβριήλ τοῦ φιλαδελφίας.

Lectiones propriae: 1, 20 πρὸ cett.: πρὸς Harl. || 1, 22 τρίτον cett.: τρίτον δὲ Harl. || 2, 8 συμμαχίας cett.: -αν Harl. || 3, 17 οὔτοι cett.: -ος Harl. || 7, 11 ἐστὶ cett.: ἐπὶ Harl. || 7, 11 διακετὸς cett.: -ὸν Harl. || 9, 3 αὐτῶν cett.: ἀδελφῶν Harl.

Ex Harleiano descripti sunt duo Taurinenses:

Taurin. B. III. 7 (olim b. V. 19; Pasinus I p. 144, De Sanctis p. 400) chart. ff. 183, saec. XVI. Olympiodorus in Gorgiam.

Habet errata et codicis Harleiani et sua haec: 3, 3 διαλεχθῆναι — 4 ῥητορικῆς cett.: om. Taur. B. III. 7 || 7, 18–19 πρὸς — χεῖρωνα cett.: om. Taur. B. III. 7

Taurin. C. VII. 4 (olim c. II. 15; Pasinus I pp. 394 u. ad 395, De Sanctis p. 425) chart. ff. olim 254, nunc 86, ceteris incendio a. 1904 absumptis; scriptus a. 1610 a

PRAEFATIO

Nicolao Meliota. Olympiodorus in Gorgiam. subscriptio teste Pasino: ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος παρ' ἐμοῦ Νικολάου τοῦ Μηλιώτου καὶ Πρωτοκανονάρχου τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τῶν Ἑλλήνων τῶν ὀρθοδόξων τοῦ ἐν ταῖς κλειναῖς Βενεταῖς ἀρχιερατεύοντος ἐνταῦθα τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Γαβριὴλ τοῦ Φιλαδελφίας τοῦ ἐκ Μονεμβασίας τοῦ Σεβήρου καὶ ἡμετέρου δεσπότη καὶ αὐθεντοῦς παναιδεσιμωτάτου, ἀχ' ἰοννίου ιε'. codicem Severi Harleianum esse confirmavit specimen (52,19–56,27) collatum.

Denique quinque libros eiusdem familiae φ habemus ab Andrea Darmario confectos; quibus ut ex eodem hyparchetypo (δ) oriundi adiungendi sunt Scor. Φ. II. 20 et Vat. gr. 1770 propter hos errores communes:

5, 4 καὶ cett.: καὶ ἡ δ || 7, 7 μόνως cett.: μόνω δ || 7, 15 μόνος cett.: μόνος δ || 8, 7 πάνυ cett.: om. δ || 11, 2 οὐδὲ¹ cett.: om. δ || 11, 17 κόρας cett.: κόρακας δ || 12, 7 ἐπειδὴ — 8 νέους cett.: om. δ || 14, 7 διαρ(θ)ράσωμεν cett.: διαρράσωμεν δ

Scorial. T. II. 17 (Miller p. 131, Revilla pp. 499–501) chart. ff. 284; partim (ff. 1–150) scripsit Darmarius anno 1570. ff. 1^r–150^v in Gorgiam; ff. 152^r–284^v in Phaetonem. opinatur Revilla hunc esse codicem quem recenset Antonius Augustinus N° 196, in quo et comm. in Philebum continebatur. non ex ipso exemplari δ hoc quidem apographum petivit Darmarius; nam cum gemino suo Φ. II. 20 plurima vitia communia habet, quibus δ carebat.

Scorial. Φ. II. 20 (Andrès II 47–48) chart. ff. 265, saec. XVI, scripsit Constantinus Dyrdilios Cretensis. ff. 1^r–106^r in Phaetonem; ff. 106^r–139^r in Philebum; ff. 140^r–264^v in Gorgiam.

Lectiones communes: 1, 13 εἶχον cett.: εἶχομεν Scor. duo || 1, 17 u. ad 18 καὶ¹ — θρασυμάχῳ (θρασυβούλῳ) cett.: om. Scor. duo || 4, 3 δέ² cett.: om. Scor. duo || 4, 12–13 τριμερῇ cett.: τριμερικῇ Scor. duo || 5, 21 τὸ³ cett.: τὸν Scor. duo || 6, 5 μετ' cett.: κατ' Scor. duo || 7, 3 μὲν cett.: om. Scor. duo || 9, 29 φνγοπιτόλεμον cett.: φνλοπιτόλεμον Φ. II. 20: φιλοπιτόλεμον T. II. 17 || 10, 22 παροιμία — πολεμώδη cett.: om. Scor. duo || 10, 25 σκώπτων

PRAEFATIO

(*σκοπῶν*) cett.: *κόπων* Scor. duo || 10, 30 *καὶ* cett.: om. Scor. duo || 14, 23 *ἐστὶν* cett.: *ὥς ἐστὶ* Scor. duo

Lectiones separativae: 2, 21 *παλαβὼν* cett.: *προλαβὼν* T. II. 17 || 3, 5 *γὰρ* cett.: om. T. II. 17 || 4, 16 *ὁ* cett.: om. T. II. 17 || 12, 17 *τρώσας* cett.: *τρώσας με* T. II. 17 || 13, 23 *προφέρει* cett.: *προσφέρειν* T. II. 17 || 16, 26 *ἄξιον οὖν* cett.: *ἀξιόδν* (sic) T. II. 17 || 4, 3 *τοιούτων* cett.: *-ος* Φ. II. 20 || 10, 13 *ἀνακόπων* cett.: *ἀνακόπων* Φ. II. 20 || 11, 3 *ὀλίγων* cett.: *-ων* Φ. II. 20 || 13, 26 *ἀνάγκης* cett.: *-η* Φ. II. 20

Vat. Regin. gr. 141 (Stevenson p. 98) chart. pp. 727, scripsit Darmarius a. 1573. Olympiodorus in Gorgiam. f. IV: 'Ex bibliotheca Sebastiani Mieggii — Nunc Ioannis Schefferi Argent(inensis)'. eius geminus est:

Monac. gr. 144 (Hardt II p. 126) chart. ff. 175, saec. XVI, manu Darmarii. Olympiodorus in Gorgiam usque ad verba ὑπὸ τῶν λόγων 200, 18. in fine: *τέλος τῆς πράξεως μῆς*.

Lectiones communes: 2, 6—7 *ἀπὸ λεοντίων* cett.: *ἀπὸ πόλεων τίνων* Reg.: *ἀπὸ πόλεων τινῶν* Mon. || 4, 3—4 *πρὸς δ* cett., Mon. mg.: *πρὸ δ* Reg., Mon. txt. || 10, 4 *τῶν* cett.: *τὸν* Reg., Mon. || 10, 19 *παροιμία* cett.: *-ας* Reg., Mon. || 13, 26 *διαλεχθῆναι* cett.: *διελ-* Reg., Mon. || 14, 26 *εἶναι* cett.: *εἰδέναι* Reg., Mon.

Lectiones propriae Mon.: 2, 24 *μόνος* cett. (Reg.): *-ον* Mon. || 3, 5 *διηλέχθη* (διελ-) cett. (Reg.): om. Mon. || 4, 7 *ἔλη* cett. (Reg.): *ἔλης* Mon. || 6, 17 *τά* cett. (Reg.): *τὰς* Mon. || 7, 8 *ὑάδει* cett. (Reg.): *εὐάδει* Mon. || 8, 11 *ρθ' ἐτῶν* cett. (Reg.): *ἐτῶν ρθ'* Mon. || 8, 24 *μέλιτος* cett. (Reg.): om. Mon. || 9, 26 *φονευθῆς* cett. (Reg.): *φοβηθῆς* Mon.

Quominus Mon. a Reg. pendeat impediunt hi loci: 3, 1 *σκοπὸς δεύτερος* post *πληροῦται* in txt. Mon., Harl., Vat. 1770: in mg. Reg., al. || 13, 10 *ἐπιθυμία* cett. (Reg.): *ἐπιθυμίας*, s.l. *αἰς* Mon.: *-ας* Vat. 1770 || 14, 25 *τὸ πείθειν* cett.: *τῷ πείθει* Mon.: *τῷ πάθει* Reg.

Hamb. philol. 35 (Philologica Hamb. pp. 6—7) chart. pp. 863, scripsit Darmarius a. 1580. pp. 1—414 in Phaedonem; pp. 415—863 in Gorgiam. Holstenius in epistula (p. 234 Boissonade) dicit se hunc codicem a Peirescio accepisse. inde ab a. 1944 nusquam apparuit, itaque de textu nihil constat.

PRAEFATIO

Caesaraugustanus 1945 (Graux-Martin pp. 220–221) chart. ff. 228, scripsit Darmarius Venetiis a. 1585. Olympiodorus in Gorgiam.

Vat. gr. 1770 (Batiffol pp. 41–42) chart. ff. 256, saec. XVI. f. 1 Michael Ephesius in Ar. Elenchos; ff. 113^r–149^r Olympiodorus in Gorgiam usque ad vocem *ἐνωτική* 77, 22; f. 153^r catena in Proverbia; f. 230^r Christoduli Disputatio adv. Hebraeos.

Lectiones propriae: 2, 7 *σικελλία* cett.: *ἐκκλησία* Vat. || 2, 15 *οὕτως* cett.: *οὕτος* Vat. || 10, 20 *καί*² cett.: om. Vat. || 15, 22 *ὁ* cett.: *οὐ* Vat. || 16, 9 *μή* – *ἀμελοῦντας* cett.: om. Vat.

Incendio periit Scorial. 244 secundum catalogum quem confecit Nicolaus Turrisanus (Scor. X. I. 16; Miller p. 319); complectebatur Olympiodorum in Phaedonem Alcibiadem Gorgiam et Pediasimum in Theocritum, videtur ergo ex W provenisse. neque extat exemplar quod possessor codicis Basileensis se Hadriano Iunio misisse dicit. praeterea deperierunt, nisi me fefellit ratio in exsequenda origine codicum, quattuor libri *v*, *φ*, *ψ*, *δ* Venetiis quondam asservati nec non communis parens Scorialensium T. II. 17 et Φ. II. 20 itemque exemplar codicum Vat. gr. 274 et Pictav. gr. 83.

Excerpta leguntur in hisce codicibus:

Vindob. phil. gr. 314 (Hunger I 405–406) membr. a. 925. f. 27^r Ol. Gorg. 214, 25–215, 11; 215, 19–23; 23 u. ad 27. satis magna licentia usus est excerptor; nihil repperi quod Vindobonensem a Marciano pendere aut refutet aut demonstret.

Laur. 60, 9, cod. Aristidis saec. XV. f. 249^r mg.: Ol. Gorg. 187, 7–188, 4, schema ad 187, 7, excerpta ex 186, 2 u. ad 17; vide Lenz in opusculo infra citato pp. 123–124.

Scorial. Σ. III. 1 (Revilla pp. 337–342) saec. XVI. ff. 71, 71^{a-b} Ol. Gorg. (manu F. Patritii?).

Monac. gr. 234 (Hardt III 1–4) saec. XVI. f. 174 Ol. Gorg. (P. Victorii).

PRAEFATIO

Paris. suppl. gr. 292 (Omont III pp. 244–245) saec. XVII. ff. 297^r–412^r Ol. Gorg. (Ism. Bullialdi, ex cod. Par. 1822).

Ravenn. gr. 380/381 saec. XVII.

2. DE CODICE MARCIANO

De codice Marciano cum alibi fusius actum sit, ea tantum paucis expediam quae ad haec commentaria in Gorgiam pertinent. **M**

Vergente saeculo nono vel ineunte decimo scriptus aut nullo aut uno codice ab exemplari unciali dividitur. unde fit ut complurium errorum ea scriptura causa fuerit; nam persaepe *ν* finale omittitur (idque praesertim in vocabulis *τόν* et *οὐδέν*), interdum voces perperam separantur, velut 16,20 et 47,4 *εἰ κοσμεῖν* pro *εἰκός μὲν*, 33, 5–6 {*τόν*} *ἐκατόγχειρον* pro *ἐκ τῶν χειρῶν*, 60,14 *δειλιαστοῦ* pro *δειλίας τοῦτο*, 85,8 *ὥς τὸ* pro *ᾧτο*, 102,26 *γε νῦν* pro *γένν*, 132,2 *διδόναι* pro *διδὸν αἰ*, 253,2 et 261,2 *καὶ ἄλλως* fortasse pro *καλῶς*.

Qui codicem in suum usum conficiendum curavit vir **M^c** doctus textum diligenter recognovit et marginalia sua manu adiecit litteris partim semiuncialibus partim minusculis. scriptura eius cum litteris minusculis utitur a scriba non facile distinguitur; unde difficilius diiudicatu est utrum codicem cum exemplari contulerit an coniciendo tantummodo emendaverit. ipsius ingenio quaedam deberi ostendunt errores, rari quidem, manifesti tamen, quales invenimus 39,19; 47,12; 183,11; 185,22; reliquae correctiones plerumque et necessariae sunt et faciles inventu, sed sunt et minus necessariae, sunt et quaedam plane supervacuae nisi codicis auctoritate niti credas, velut *πάλιν* additum 92,10–11; *καὶ* add. 148,26; *τε* add. 199,15; *οὐδὲ* add. 205,22. scribae esse possunt quae in scribendo omissa in margine suppleantur 83,25–26; 91,10–11; 93,21–22;

PRAEFATIO

99,13; 129,22–23; 227,11–12; sed et correctorem exemplar ad manum habuisse negare non ausim.

In re orthographica corrector sua norma usus est; eorum quae etiam post correctum codicem a nostro more scribendi discrepant ecce potissima:

Accentus locum mutantes: *ἔρου* 19,22; 75,8; *κατὰ ἄντικρυ* 42,14; *προεῖδῃ* 60,7; *μορμολυττῇ* 113,16; 17; *κιναιδῶν* 157,3; *ἰσικόν* 162,3; *νεκνῖα* 240,26; 241,7; 8; 9; 11; mg. 241,29; *φλεβότομον* 89,1; 92,20; 21; mg. 32; *πανάλγηθες* mg. 172, 30; mg. 263,28; *τιποτέ* 85,25; scribitur *δημηγόρος* 156,27; 225,16; tum *ἀγροῖκος* 75,23, *ἀγροικος* 97,15, secundum praeceptum datum mg. 75,30–31.

Consonantes simplices pro duplicibus: *κόρης* 185,1; 233,19; *ἐσκηρωμένων* 179,32; *ἐρύπωσε* 191,18; *ἐρύσατο* 219,9; *ἐρύθμισεν* 261,16; *τεθληλυμένης* 197,30; ex converso *φύσσαις* 247,10; *ν* pro *γ* nasali *ἐγγίνεται* 66,4.

Vocales inter se permutatae: *ἀναχετίζουσιν* 16,4. — *ἀμφίωνα* 143,19; 150,22; *προβιωτή* 97,9; 109,20. — *ἀμφιβλιστρική* 30,23; mg. 30,28; *ἀμφιβλίστρον* 31,2; *ἀσκληπιαδῶν* 206,15; *κριμνώδεις* 230,30; *σίραγγας* 248,9. — *πυθαγόριοι* saepe; *ἀμετάπιστος* 57,1; *μοχλίας* 134,4; *πινῆν* 162,1; 2; *πινεῖν* 235,16; *κεραμίαν* 205,13; *λύκιον* 209,3; *ἰδε(ν)* 262,9; 11; 19; *ἰδεῖν*, sscr. *εἰ* 169,5; *εἰδικός* ex *ἰδικός* 129,10; 11; 133,14; 15; *αἰγείνης* 268,8; ante corr. 7; *αἰγειναν* 268,8. — *σειρικῆν* 108,11; *δυρεῖν* 235,16; *ἐκδηματοῦνται* 265,3. — *νεκνῶν* 242,2, *νεκνων* 242,6 (pro *νεκνῶν*).

ν *ἐφελκυστικόν* et *-ς* in voce *οὔτω(ς)* scribitur ut edidi; erasum tamen est *-ν* 31,21; 34,18; 37,28; 227,4; itemque *-ς* 30,13; 31,18; 35,20; 40,25; 171,21.

Pro numeris per singulas litteras scriptis plena vocabula interdum substituit *M^c* (*τέσσαρες* ex *δ'* 165,5; 170,26; 210,20).

In lemmatis saepe cum Platonis codice *F* facit *M*; vide quae adnotavi ad 75,16; 76,2; 86,6; 106,23; 126,20; 128,3; 136,30; 137,16; 147,9; 151,2; 157,15; 21; 158,9; 168,1;

PRAEFATIO

193,1; 196,25; 226,17; 256,21; 267,1. bis vel ter paraphrasis confirmat Olympiodorum ipsum ita legisse (75, 16; 196,25; 226,17). plurimas tamen lectiones proprias habet F: 13,12 τοῦτο] τούτω F || 21,28 Ἡρόδικος] Πρόδικος F || 60,16 μαθήσεται] -σεσθαι F || 68,25 καθέξης] καθέξης F || 75,4 τι] τις F || 82,7 εἶναι post Πῶλε F || 82,26 αὐτήν] -οῦ F || 85,3 δικαιοσύνην] δικαστικήν F || 90,19 κολακείας] -εία F || 91,3 ἄν οὖν] οὖν ἄν F || 91,12 σχέτλια] ἔχεται F || 101,25 δέ] δὴ F || 106,8 καὶ] τε καὶ F || 109, 23 σε om. F || 119,3 ὁρίζη] -εις F || 127,12 οὖν om. FB Stob. || 136,12 ἀεὶ om. FB || 140,20 ἐδιώκαθες] ἐδίωκες F || 157,21 εἰρηκας] εἰρηκῶς F || 163,2 τοι] τον F || 168,6 τρέτων] τούτων F || 177,21 ἅττα] τί F || 183,14 σπονδάζων] -ω F || 249,8 ὅδε] ὅδε F || 256,18 τὸ om. F. cum ceteris libris Platonis nullo artiore vinculo coniungitur M.

In textu constituendo orthographiam plerumque tacitus ad leges nunc valentes accommodavi; idem feci in marginalibus, ne a textu abhorrent, quamquam pleraque autographa esse puto. in rebus grammaticis cautior esse malui quam nimia severitate quae huius Graecitatis propria sunt obliterare; cuius rei in indice grammatico ratio redditur. correcturas manus M^c praeter manifeste vitiosas omnes recepi, non tamen sine quadam suspitione, cuius causas supra exposui. lemmata paucis locis ex Platone emendavi, ubi apparet Olympiodorum eiusque reportatorem ea quae M tradit legere non potuisse.

Pelliculas codicum suppeditavit Institutum Franco-gallicum Textibus Investigandis; quod Marcianum ipsum Venetiis examinare potui, debeo Instituto Batavo Studiis Liberalibus Adiuvandis. in indice verborum conficiendo adfuit Edward Summerson Londiniensis.

Buffalone in Civitate Neo-Eboracensi,
m. Iulio a. 1969

L. G. Westerink

EDITIONES

- Olympiodori Philosophi Scholia in Platonis Gorgiam. ad fidem codicis Basileensis nunc primum edidit Alb. Jahnus, *Neue Jahrb. f. Philol. u. Pädag.*, 14. Supplementband, Leipzig 1848, 104–149, 236–290, 354–398, 517–549.
Olympiodori philosophi in Platonis Gorgiam commentaria, ed. William Norvin, Lipsiae 1936.

COMMENTATIONES

- R. Beutler, *Die Gorgiascholien und Olympiodor*, *Hermes* 1938, 380–390.
–, *Olympiodori philosophi in Pl. Gorgiam comm.*, ed. Norvin, *Gnomon* 14, 1938, 318–322.
–, *Olympiodoros* 13, *RE* 53, 1939, 207–227.
V. Cousin, *Nouveaux Fragmens philosophiques*, Paris 1828, 378–404: Olympiodore. Fragment du commentaire inédit du Gorgias.
–, *Du commentaire inédit d'Olympiodore, philosophe alexandrin du VIe siècle, sur le Gorgias de Platon*, *Journal des savans* 1832, 398–410, 449–457, 521–531, 621–630, 670–682, 743–753.
E. R. Dodds, *Plato: Gorgias. A revised text with introduction and commentary*, Oxford 1959, 58–60.
F. W. Lenz, *The Quotations from Aelius Aristides in Olympiodorus' Commentary on Plato's Gorgias*, *Amer. Journ. Philol.* 67, 1946, 103–128.
P. Maas, *Olympiodori philosophi in Pl. Gorgiam comm.*, ed. Norvin, *Byz. Ztschr.* 37, 1937, 181–184.
K. Praechter, *Olympiodor und Kedren*, *Byz. Ztschr.* 12, 1903, 224–230.
–, *Olympiodor und Synkellos*, *Byz. Ztschr.* 15, 1906, 588–589.
A. E. Taylor, *Olympiodori philosophi in Pl. Gorgiam comm.*, ed. Norvin, *Class. Rev.* 61, 1937, 204.
L. G. Westerink, *Anonymous Prolegomena to Platonic Philosophy*, Amsterdam 1962, pp. XIII–XX.

SIGLA

M	Marcianus gr. 196 Z.
M¹	idem manu scribae correctus
M^c	manus correctoris eiusdemque scholiastae
M^x	aut M ¹ aut M ^c
V	Marcianus gr. 197 Z., ex M descriptus
V^c	idem correctus manu, ut videtur, Bessarionis
Plat.	Plato(nis codices)
< >	addenda
{ }	delenda
† †	corrupta
**	lacuna
≡	rasura unius litterae
s. l.	supra lineam inseruit
Bt	Beutler (in Gnomone)
Ms	Maas
Wk	Westerink

Amm. in Anal. pr.	= Ammonius in Aristotelis <i>Analyt. priora</i> , CAG IV 6
Amm. in Cat.	= Ammonius in Aristotelis <i>Categorias</i> , CAG IV 4
Amm. in Int.	= Ammonius in Aristotelis <i>librum de interpretatione</i> , CAG IV 5
Amm. in Porph.	= Ammonius in Porphyrii <i>quinque voces</i> , CAG IV 3
Ascl. in Met.	= Asclepius in Aristotelis <i>Metaphysica</i> , CAG VI 2
Ascl. in Nic.	= Asclepius in <i>Nicomachum</i> , ed. Tarán, Philad. 1969
Carm. aur.	= <i>Carmen aureum Pythagoreorum</i>
Dam. in Parm.	= Damascius in <i>Platonis Parmenidem</i> , ed. Ruelle, Paris. 1889 (II 5–322)
Dam. in Phaed.	= Damascius in <i>Platonis Phaedonem</i> = <i>Ol.</i> in <i>Phaed.</i> 84–244
Dam. in Phil.	= Damascius in <i>Platonis Philebum</i> , ed. Westerink, Amst. 1959
Dam. Princ.	= Damascius de <i>principiis</i> , ed. Ruelle, Paris. 1889 (I, II 1–4)
Dav.	= David in Porphyrii <i>Isagogen</i> , CAG XVIII 2
El. in Cat.	= Elias in <i>Aristotelis Categorias</i> , CAG XVIII 1, 105–255

SIGLA

El. in Isag.	= Elias in Porphyrii Isagogen, ib. 1–104
Herm. in Phaedr.	= Hermias in Platonis Phaedrum, ed. Couvreur, Paris. 1901
Olymp. in Alc.	= Olympiodorus in Platonis Alcibiadem, ed. Westerink, Amst. 1956
Olymp. in Cat.	= Olympiodorus in Aristotelis Categorias, CAG XII 1
Olymp. in Mete.	= Olympiodorus in Aristotelis Meteora, CAG XII 2
Olymp. in Phaed.	= Olympiodorus in Platonis Phaedonem, ed. Norvin, Lips. 1913
Paroem.	= Paroemiographi Graeci, edd. Leutsch-Schneidewin
Philop. Aetern.	= Philoponus de aeternitate mundi, ed. Rabe, Lips. 1899
Philop. An.	= Philoponus de anima, CAG XV
Philop. in Anal. post.	= Philoponus in Aristotelis Analyt. post., CAG XIII 3,
Philop. in Nic.	= Philoponus in Nicomachum, ed. Hoche, Vesal. 1864–1867
Philop. Opif.	= Philoponus de opificio mundi, ed. Reichardt, Lips. 1897
Porph. in Cat.	= Porphyrius in Aristotelis Categorias, CAG IV 1
Procl. in Alc.	= Proclus in Platonis Alcibiadem, ed. Westerink, Amst. 1964
Procl. in Crat.	= in Platonis Cratylum, ed. Pasquali, Lips. 1908
Procl. Dub.	= Proclus de X dubitationibus, ed. Boese, Berol. 1960
Procl. Elem.	= Procli Elementatio theologica, ed. Dodds, Oxon. 1963
Procl. Mal.	= Proclus de malorum subsistentia, ed. Boese, Berol. 1960
Procl. in Parm.	= Proclus in Platonis Parmenidem, ed. Cousin, Paris. 1864
Procl. Prov.	= Proclus de providentia, ed. Boese, Berol. 1960
Procl. in Remp.	= Proclus in Platonis Rempublicam, ed. Kroll, Lips. 1899–1901
Procl. schol. Hes.	= Procli scholia in Hesiodum, ed. Pertusi, Mediol. 1955
Procl. in Theol.	= Proclus in Platonis Theologiam, ed. Portus, Hamb. 1618
Procl. in Tim.	= Proclus in Platonis Timaeum, ed. Diehl, Lips. 1903–1906
Procl.	= Anonymi Prolegomena philosophiae Platonicae, ed. Westerink, Amst. 1962

SIGLA

Ps.-El.	= Ps.-Elias (Ps.-David) in Porphyrii Isagogen, ed. Westerink, Amst. 1967
schol. Pl.	= Scholia Platonica, ed. Greene, Haverfordiae 1938
Simpl. in Cat.	= Simplicius in Aristotelis Categorias, CAG VIII
Simpl. in Epict.	= Simplicius in Epictetum, ed. Dübner, Paris. 1840
Steph. in An.	= Stephanus in Aristotelis lib. III de anima = Philop. An. 446–607
Steph. in Int.	= Stephanus in Aristotelis librum de inter- pretatione, CAG XVIII 3
Syr. in Met.	= Syrianus in Aristotelis Metaphysica, CAG VI 1

Σχόλια σὺν θεῷ εἰς τὸν Γοργίαν ἀπὸ φωνῆς Norvin 1
 Ὀλυμπιοδώρου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου

Πολέμον καὶ μάχης φασὶ χρῆναι, ὦ Σώκρατες 1
 [447a 1].

- 5 Ἰστέον ὅτι ὁ διάλογος περιέχει διαλεγόμενα πρόσωπα, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ λόγοι Πλάτωνος διάλογοι προσαγορεύονται ὡς ἔχοντες πρόσωπα. καὶ ἄξιον ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν, μεμφόμενος ἐν τῇ Πολιτείᾳ τοὺς κωμωδῖαν ἐπαγγελλομένους καὶ τραγωδῖαν καὶ ἐκβάλλων αὐτοὺς διὰ
 10 τὸ τοὺς μὲν τραγικὸν αὔξειν τὸ ἐν ἡμῖν λυπηρόν, τοὺς δὲ κωμωδιοποιοῦν τὸ ἐν ἡμῖν φιλήδονον, αὐτοὺς μιμεῖται αὐτοὺς καὶ εἰσφέρει πρόσωπα. φαμέν ὅτι εἰ τὴν πολιτείαν Πλάτωνος ἐδιώκομεν, εἶχον ἂν καὶ πληγαῖς ὁμιλεῖν οἱ κακοὺς εἰσηγούμενοι λόγους· ἐπειδὴ δὲ οὐχ οὕτως ζῶμεν,
 15 εἰσφέρονται μὲν πρόσωπα, οὐκ ἀνέλεγκτα δὲ ὡς παρ' ἐκείνοις ἀλλ' ἐλεγχόμενα καὶ ἐπιρραπιζόμενα. μέμφεται γὰρ τῷ Γοργίᾳ καὶ τῷ Πώλῳ καὶ τῷ Καλλικλείῳ καὶ τῷ Θρασυμάχῳ ὡς ἀναιδεῖ καὶ μηδέποτε ἐρυνθριῶντι, ἐπαινεῖ δὲ τοὺς χρηστοὺς καὶ ἐμφιλοσόφως ζῶντας.
 20 Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτου. δεῖ δὲ ζητῆσαι πρὸ τοῦ διαλόγου πρῶτον μὲν τὴν δραματικὴν διασκευὴν τοῦ διαλόγου· δεύτερον δὲ τὸν σκοπὸν· τρίτον τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ· τέταρ-

mg. 2 (mg. inf.) Ὀλύμπιον δώρημα πεμφθεὶς τῷ βίῳ
 χρυσὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔσχε πατρίδα.

25 3 m. rec. Γοργίας ἢ περὶ ῥητορικῆς

7.12 ἀπορία / λύσις || 20 τὰ πρὸ τοῦ διαλόγου ζητούμενα || 21.22.
 p. 2, 2 α' β' γ' δ' ε'

5–19 Prol. 14, 9–23 || 7–12 Plat. Resp. III 394b 3–398b 5;
 cf. Procl. in Remp. I, 49, 13–54, 2; infra 172, 6–10 || 18 Plat.
 Resp. I 350d 3

τον καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν προσώπων· πέμπτον τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν ζητούμενον καὶ οὐκ ἄξιον λόγου οὐδὲ ἡπορημένον παρὰ τοῖς παλαιότεροις, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Πλάτων περὶ Γοργίου γράφει μὴ ὄντος ἐν τοῖς αὐτοῖς αὐτῷ χρόνοις ἀλλὰ πολλῶ διαφέροντος. 5

- 2 8 Ἡ μὲν οὖν διασκευὴ αὕτη· Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἀπὸ Λεοντίνων τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ ἦλθε πρεσβευσόμενος πρὸς Ἀθηναίους περὶ συμμαχίας καὶ τοῦ πρὸς Συρακοσίου πολέμου, εἶχε δὲ μετ' αὐτοῦ Πῶλον ῥητορικῇ χαίροντα. ἔμειναν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Καλλικλέους, δημαγωγοῦ 10 τῶν Ἀθηναίων· οὗτος δὲ ὁ Καλλικλῆς ἔχαιρε μὲν τοῖς δεινοῖς ῥήτορσιν, ἡδονὴν δὲ ἐποιεῖτο (τέλος) τοῦ βίου καὶ ἡπάτα τοὺς Ἀθηναίους τὸ Δημοσθενικὸν ἐκεῖνο προάγων αἰεὶ, 'τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν χαρίσωμαι;' ὁ τοῖνον Γοργίας ἐπεδείξατο, καὶ οὕτως εἶπεν τὸν Ἀθηναίων 15 δῆμον ὡς τὰς μὲν ἡμέρας ἐν αἷς ἐπεδείκνυντο ἐορτὰς ἀποκαλεῖν, τὰ δὲ κῶλα λαμπάδας. οὕθεν ὁ Σωκράτης ὁρῶν οὕτως ἀπατώμενον τὸν δῆμον, ὡς ἔχων ἐφηπλωμένον τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ πάντας τοὺς νέους προαιρεῖται σώζειν αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων τὰς ψυχὰς καὶ αὐτοῦ τοῦ Γοργίου. οὐκ 20 ἀπαξιοῖ οὖν, ἀλλὰ παραλαβὼν Χαιρεφῶντα, οὗ καὶ ἡ κωμωδία μέμνηται, τὸν φιλόσοφον, ἅπεισιν εἰς τὸν οἶκον Καλλικλέους κάκεῖσε γίνονται ἐντεύξεις καὶ θεωρημάτων κινήσεις. παρέλαβεν δὲ τὸν Χαιρεφῶντα καὶ οὐ μόνος αὐτὸς ἀπῆλθεν, ἵνα δειχθῇ πῶς ἐπιστήμονες γίνονται καὶ 25 διαλέγονται.

mg. 6 α' — διασκευή || 14 ση. τὸν Δημοσθ(ένους) λό(γον)

6-9 Gorg. A 4 Diels (= Diod. Sic. XII 53) || 13-14 Demosth. 3, 22; Prol. 27, 50-52 || 14-17 Anon. Proleg. rhet. 28, 1-3 Rabe; Troil. Proleg. rhet. 53, 12-16 Rabe || 21-22 Aristoph. Nub. 104; 144-147; 503-504; 831; 1465; Vesp. 1406-1414; Av. 1296; 1562-1564; fr. 291; 539; 573 H.-G.; Cratin. fr. 202 K.; Eupol. fr. 165; 239 K.; adesp. fr. 26 K.

12 τέλος add. Wk || 14 χαρίσωμαι Norvin (ex Dem.): χαρήσομαι M || 15 τὸν V: τὸν M

Οὐκοῦν ἐν τούτοις ἡ διασκευὴ πληροῦται· ὁ δὲ σκοπὸς 4
 ἄλλος ἄλλοις ἔδοξεν εἶναι. οἱ μὲν γὰρ φασιν ὅτι σκοπὸς
 αὐτῷ περὶ ῥητορικῆς διαλεχθῆναι καὶ ἐπιγράφουσι 'Γορ-
 γίας ἢ περὶ ῥητορικῆς', κακῶς δέ. οὗτοι γὰρ ἀπὸ μέρους
 5 τὸ ὅλον χαρακτηρίζουσιν· ἐπειδὴ γὰρ Γοργία διηλέχθη
 περὶ ῥητορικῆς, ἐκ τούτου τὸν σκοπὸν ἐπορίσαντο, καίτοι
 οὐδὲ πολλοὶ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι λόγοι. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι περὶ
 δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας διαλέγεται, ὥς ἂν τῶν μὲν δι-
 καίων εὐδαιμόνων ὄντων τῶν δὲ ἀδίκων ἀτυχῶν καὶ ἀθλίων,
 10 καὶ ὅσω ἂν ἀδικὸς τις εἴη τοσοῦτῳ ἀθλιώτερος, καὶ πολυ-
 χρόνιον ἔχη τὴν ἀδικίαν μᾶλλον ἀθλιώτερος, καὶ ἀθάνατος
 δὲ ἢ ἔτι | πολλῷ μᾶλλον ἀθλιώτατος. καὶ οὗτοι δὲ ἀπὸ μέ- 3
 ρους τὸν σκοπὸν ἐκλαμβάνουσιν, ἐκ τῶν πρὸς τὸν Πῶλον
 λόγων. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι σκοπὸν ἔχει περὶ τοῦ δημιουρ-
 15 γοῦ διαλεχθῆναι. καὶ οὗτοι δὲ ἀπὸ μέρους λαμβάνουσιν,
 ἐπειδὴ ἐν τῷ μύθῳ ὥς ἔχομεν μαθεῖν μέμνηται τοῦ δη-
 μιουργοῦ· ἀτόπως δὲ καὶ οὗτοι καὶ ἐξηρημένως. φαμέν
 τοίνυν ὅτι σκοπὸς αὐτῷ περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἠθικῶν δια-
 λεχθῆναι τῶν φερουσῶν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν πολιτικὴν εὐδαι-
 20 μονίαν.

Ἐπεὶ τοίνυν ἀρχῶν τε καὶ πολιτείας ἐμνημονεύσαμεν, 5
 φέρε εἰπωμεν περὶ τῶν ἀρχῶν καθόλου καὶ περὶ τῆς πολι-
 τικῆς εὐδαιμονίας καὶ ποῖαι τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης
 ἀρχαί. ἀρχαί μὲν οὖν παντὸς πράγματος ἔξ· ὅλη, εἶδος,

25 mg. 1 β' — σκοπός || 17 ὁ ἀληθ(ής) σκοπός

2-4 Prol. 22, 32-34; Diog. Laert. III 59 || 4-6 cf. Prol. 22,
 1-3; Herm. in Phaedr. 9, 6-7; 11, 18; Procl. in Parm. 631, 2-4 ||
 7-14 Prol. 22, 6-9 || 14-15 Prol. 22, 44-45; cf. Amel. ap. Procl.
 in Tim. I 306, 1-14; Theol. 257, 44-258, 6 || 16-17 Plat. Gorg.
 523a 3-5 | infra 244, 15-245, 2; 245, 16-246, 6 || 17-20 Prol.
 22, 9-10 || 21 — p. 5, 12 Olymp. in Alc. 177, 19-180, 10 || 24 u.
 ad p. 4, 1 Procl. in Tim. I 263, 19-264, 2; 357, 12-23; Alc. 168,
 21-169, 2; (Dam.) in Phaed. 208, 1-14; Simpl. in Phys. 26, 5-7;
 Philop., Aetern. 159, 6-13; Prol. 17, 34-36

10 ὅσω V: ὅσο M

OLYMPIODORVS

ποιητικὸν αἷτιον, παράδειγμα, ὄργανον, τέλος. ὕλη
 μὲν οὖν ὡς ἐπὶ τέκτονος τὰ ξύλα· εἶδος δὲ τὸ ἀβάκιον ἢ τι
 τοιοῦτον· ποιητικὸν δὲ αὐτὸς ὁ τέκτων· παράδειγμα δὲ πρὸς
 ὃ τὴν φαντασίαν ἀπαγαγὼν ἐποίησεν· ὄργανον δὲ πρίων
 τυχὸν ἢ σκέπαρνον· τέλος δὲ δι' ὃ γέγονεν. φασὶ τοίνυν 5
 οἱ πολλοὶ καὶ μὴ πρὸς ἀλήθειαν ὀρῶντες ῥήτορες ὅτι τῆς
 πολιτικῆς ὕλη μὲν τὸ ἐζωωμένον σῶμα, εἶδος δὲ ἡ τρυφή,
 ποιητικὸν δὲ αἷτιον ἡ ῥητορικὴ, παράδειγμα δὲ ἡ τυραννίς
 (ὥσπερ γάρ, φασίν, οἱ τύραννοι πάντων κρατοῦσιν, οὕτως
 δεῖ κἀνταῦθα κατακρατεῖν), ὄργανον δὲ ἡ πειθώ, τέλος 10
 δὲ ἡ ἡδονή. ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι. ἡμεῖς δὲ φάμεν ὕλην μὲν
 τὴν ψυχὴν, καὶ ταύτην οὐ τὴν λογικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν τρι-
 μερῇ, πολιτείαν γὰρ μιμεῖται· καὶ ὥσπερ ἐν ταῖς πόλεσιν
 ἐστὶν ἄρχων, εἰσὶ καὶ στρατιῶται, ἔτι δὲ καὶ θῆτες, οὕτως
 καὶ ἐν ἡμῖν ἀναλογεῖ τῷ μὲν ἄρχοντι ὁ λόγος, τῷ δὲ στρα- 15
 τιώτῃ ὁ θυμὸς μέσος ὢν καὶ ὑπακούων μὲν τῷ λόγῳ κελεύ-
 ων δὲ καὶ τάττων τοὺς θῆτας, ὃ ἐστὶ τὴν ἐπιθυμίαν. ὕλη
 οὖν αὕτη ἡ τριμέρεια, θέλει γὰρ ὁ πολιτικὸς καὶ θυμοῦ-

4

mg. 1	ὕλη εἶδος ποιητικόν παράδειγμα ὄργανον τέλος	ξύλα ἀβάκιον τέκτων ἐννόημα πρίων διὸ γέγονεν	20
13 (mg. inf.)	ἄρχων στρατιώτης θῆτες	λόγος θυμὸς ἐπιθυμία	25
17 (mg. inf.)	πολιτικῆς αἷτια ὕλη εἶδος ποιητικόν παράδειγματικόν ὄργανικόν τελικόν	κατὰ ῥήτορας ἐζωωμένον σῶμα τρυφή ῥητορικὴ τυραννίς πειθώ ἡδονή	κατὰ φιλοσόφους ψυχὴ τριμερὴς δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη ἐμφιλύσοφος ζωὴ κόσμος ἦθη καὶ παιδεία ἀγαθόν
			30 35

13–17 Plat. Resp. IV 427c 6–444a 9

6 τῆς s. l. M^c || 18 αὕτη Jahn: αὐτὴ M

σθαι καὶ ἐπιθυμεῖν, ὅσων τε δεῖ καὶ ὅτε χρή· ὥσπερ γὰρ
 ἡ νήτη συμφθέγγεται τῇ ὑπάτῃ καὶ τὸν αὐτὸν ἀφίησιν
 αὐτῇ φθόγγον, εἰ καὶ ὀξύτερον, οὕτως καὶ ἡ ἐπιθυμία πρὸς
 τὸν λόγον συνάπτεται. εἶδος δὲ ἡ δικαιοσύνη καὶ σωφρο-
 5 σύνη. ποιητικὸν δὲ αἷτιον ἡ ἐμφιλόσοφος ζωή. παράδειγμα
 δὲ ὁ κόσμος· πρὸς γὰρ τὸ πᾶν τὸ εὐταξίας γέμον τάττει
 πάντα ὁ πολιτικός, κόσμος γὰρ τὸ πᾶν τοῦτο κατὰ Πλά-
 τωνα, οὐκ ἀκοσμία. ὄργανον δὲ τὰ ἥθη καὶ ἡ παιδεία. τέλος
 δὲ τὸ ἀγαθόν. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀγαθὸν διττόν ἐστι, τὸ μὲν
 10 γινομένοις ἡμῖν, τὸ δὲ ἀπογινομένοις ἐρχόμενον· τὸ μὲν
 οὖν γινομένοις ἐστὶ τὸ πολιτικόν, τὸ δὲ ἀπογινομένοις τὸ
 θεωρητικόν. πρὸς μὲν οὖν τὸν Γοργίαν περὶ τοῦ ποιητι- 6
 κοῦ διαλέγεται, πρὸς δὲ τὸν Πῶλον περὶ τοῦ εἰδικοῦ, πρὸς
 δὲ τὸν Καλλικλέα περὶ τοῦ τελικοῦ. πλὴν εἰ καὶ τοῦτο οὐ-
 15 τως ἔχῃ, οὐ δεῖ θαυμάζειν εἰ πάντα ἐν πᾶσιν φαίνεται· ἐν
 γὰρ τῷ ποιητικῷ καὶ τὰ ἄλλα εὐρίσκεται καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις
 πάντα· κοινωνία γάρ τις ἐστὶ καὶ πεφοιτήκασιν δι' ἀλλήλων,
 ἀπὸ δὲ τοῦ πλεονάζοντος τὴν τάξιν εἰλήφασιν.
 Ἐντεῦθεν τοίνυν καὶ ἡ διαίρεσις ἀναφαίνεται τοῦ διαλό-
 20 γου· εἰς τρία γὰρ διήρηται, εἰς τοὺς πρὸς Γοργίαν λόγους
 καὶ εἰς τὸ μέρος τὸ ἔχον τοὺς πρὸς τὸν Πῶλον καὶ εἰς τὸ
 πρὸς τὸν Καλλικλέα.

mg. 9 (mg. sup.)

25

τὸ ἀγαθὸν διττόν
 γινομένοις — ἡμῖν — ἀπογινομένοις
 πολιτικόν θεωρητικόν

19 γ' — διαίρεσις

1-4 ib. 443d 3-e 2 || 5-6 ib. IX 592b 2-3 || 7-8 Plat. Gorg. 507e 6-508a 4 || 15 Anaxag. fr. B 6 Diels; Porph. Sent. 10; Iambl. ap. Stob. I 49, 32; Procl. Elem. 103; Olymp. in Alc. 214, 14-15 || 15-18 cf. Syr. in Met. 82, 2-14; 106, 30-107, 1; Procl. in Theol. 281, 17-22; in Tim. III 226, 5-18; in Parm. 910, 36 u. ad 911, 22; Dam. in Phil. 114; Ascl. in Met. 22, 35-23, 2 || 19-22 Prol. 19, 4-7 | I Gorg. 447c 5-461b 2 (Olymp. 16, 22-64, 16), II 461b 3-481b 5 (64, 17-133, 9), III 481b 6-527e 7 (133, 10 - 268, 15)

- 5 *Συναναφαίνεται δὲ καὶ ἡ τάξις τῶν διαλόγων. μαθόντες γὰρ ἐν τῷ | Ἀλκιβιάδῃ ὅτι ψυχὴ ἐσμεν, καὶ ψυχὴ ἡ λογικὴ, ὀφείλομεν κατορθῶσαι τὰς τε πολιτικὰς αὐτῆς ἀρετὰς καὶ τὰς καθαρτικὰς· οὐκοῦν ἐπειδὴ δεῖ τὰ πολιτικὰ πρότερον εἰδέναι, ἀναγκαίως οὗτος ὁ διάλογος μετ' ἐκεῖνον ἀναγινώ-* 5 *σκεται, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Φαίδων ὡς ἔχων τὰς καθαρτικὰς.*
- 7 *Ἰστέον δὲ ὅτι ἰδίως εἴρηται τῆς πολιτικῆς εἶδος ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωφροσύνη· δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι πᾶσαι μὲν αἱ ἀρεταὶ συμβάλλονται, μάλιστα δὲ αὗται. διὰ γὰρ τοῦτο τούτων ἀεὶ τῶν δύο μέμνηται ὡς ἀμελουμένων παρὰ τοῖς 10 ἀνθρώποις. τὰς γὰρ ἄλλας δύο, εἰ καὶ μὴ ὁλοσχερῶς, ὅμως εἰδωλικῶς καὶ ψευδωνύμως θέλουσιν εἰδέναι, φρονίμους ἑαυτοὺς λέγοντες, ὅθεν φασὶ φρονίμὸς ἐστίν, οἶδε κερδᾶναι· ὥσαύτως καὶ ἐπὶ ἀνδρίας. αἱ δὲ δύο αὗται ἀμελοῦνται· χρεια δὲ αὐτῶν, ἐπειδὴ διὰ πάντων τῶν μορίων τῆς ψυχῆς 15 χωροῦσιν. ὥσπερ γὰρ ὁ τὸ οἰκεῖον πράττων ἔργον ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ πρὸς ἀξίαν ἐκάστω ἀπονέμων λέγεται δίκαιος, οὕτως καὶ ἐν τῇ ψυχῇ δικαιοσύνη κρατεῖ τοῦ λόγου τὸ οἰκεῖον πράττοντος καὶ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ἐπιθυμίας. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ σωφροσύνη ἐστὶν ἐκάστου μέρους τοῦ ἀλλοτρίου 20 μὴ ἐρῶντος.*

- 8 *Ἄξιον λοιπὸν ζητῆσαι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀναλογίαν*

mg. 1 (mg. sup.)	
διάλογοι Πλάτωνος	τὰ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενα
α' Ἀλκιβιάδης	περὶ φύσεως ἀνθρώπου
β' Γοργίας	περὶ πολιτικῆς ἀρετῆς
γ' Φαίδων	περὶ καθαρτικῆς
13 ση. 22 δ' — προσώπων ἀναλογία	
22 (mg. inf.) ἀναλογοῦντα	ἀναλογούμενα
Σωκράτης	νοερὸν καὶ ἐπιστημονικόν
Χαιρεφῶν	ὀρθοδοξαστικόν
Γοργίας	διεστραμμένον κατὰ δόξαν
Πῶλος	ἄδικον καὶ φιλότιμον
Καλλικλῆς	ὑῷδες καὶ φιλήδονον

1–6 Prol. 26, 18–34; Procl. in Alc. 11, 11–15; Olymp. in Alc. 10, 18–11, 6; 177, 19–22 || 1–2 Plat. Alc. I 129a 2–130d 7; cf. infra 103, 26–104, 2 || 16–17 Plat. Resp. IV 434c 7–10 || 18–19 ib. 443c 9–d 5

13 post ὅθεν] ÷ ÷ in ras. M^x

τῶν προσώπων. πέντε τοίνυν παραλαμβάνεται πρόσωπα,
 Σωκράτης Χαιρεφῶν Γοργίας Πῶλος Καλλικλῆς. ἀνα-
 λογεῖ τοίνυν ὁ μὲν Σωκράτης τῷ νοερῷ καὶ ἐπιστημονικῷ,
 ὁ δὲ Χαιρεφῶν τῷ ὀρθοδοξαστικῷ, ὁ δὲ Γοργίας τῷ διε-
 5 στραμμένῳ (οὗτος γὰρ οὐ πᾶν ἦν κατακρατηθεὶς τῇ
 ἀδικίᾳ ἀλλ' ἀμφιβόλως εἶχεν εἰ πεισθείη ἢ μή), ὁ δὲ Πῶλος
 τῇ ἀδικίᾳ καὶ τῷ μόνως φιλοτίμῳ, ὁ δὲ Καλλικλῆς τῷ
 ὑώδει καὶ φιληδόνῳ. ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ ποίαν αἰτίαν
 οἱ μὲν ῥήτορες εἰσι τρεῖς, | οἱ δὲ φιλόσοφοι δύο, διὰ τί ὁ
 10 μὲν τῶν ῥητόρων ἀριθμὸς ἀδιαίρετος, ὁ δὲ τῶν φιλοσόφων
 διαιρετός. φαμέν ὅτι οὐκ ἀληθὲς τοῦτο. ὁ γὰρ Σωκράτης
 μονάδα μιμεῖται πρὸς τὸ ἐν ὁρῶν· ἀπλοῦς γὰρ ὁ θεὸς ἐξ
 οὐδενὸς παραγόμενος, ὅθεν καὶ ὕμνος λέγεται εἰς αὐτὸν
 φάσκων
 15 ἔξ οὗ πάντα πέφηνε, σὺ δ' οὐδενὸς οὐνεκα μοῦνος·
 καὶ ὁ Χαιρεφῶν δὲ μονάδα μιμεῖται, ἀλλ' οὗτος μὲν
 ἐνυλον καὶ ἀχώριστον ὕλης, ἐκεῖνος δὲ χωριστήν. καὶ
 ἐπειδὴ ἀμέσως τὰ χεῖρονα πρὸς τὰ κρείττονα οὐ χωρεῖ ἢ
 τὰ κρείττονα πρὸς τὰ χεῖρονα, διὰ τοῦτό ἐστιν ὁ Χαιρε-
 20 φῶν μέσην τάξιν ἔχων καὶ ὀφείλων διαπορθμεύειν τὰ παρ'
 αὐτῶν.

Ὑπόλοιπον ζητῆσαι πῶς μέμνηται Γοργίου. λέγομεν 9
 τοίνυν ὅτι πρῶτον μὲν οὐδὲν ἄτοπον τὸν γράφοντα ἱστορεῖν
 καὶ ἀγνώστους ἀνθρώπους καὶ ποιεῖν αὐτοὺς διαλεγο-
 25 μένους. δεύτερον δὲ ἐροῦμεν ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν χρόνων

mg. 8.11 ἀπορία | λύσις

11 (mg. sup.)	κρείττον	Σωκράτης	μονὰς ἄνλος
	μέσον	Χαιρεφῶν	μονὰς ἐνυλος
	χεῖρονα	οἱ λοιποὶ τρεῖς	πλήθος ὑλικόν

30 22 ε' — ὅτι οἱ ἐν τῷ διαλόγῳ ὁμόχρονοι

6-8 Olymp. in Alc. 61, 10-11 || 7-8 Procl. in Remp. II 176,
 4-9 || 12-15 Ascl. in Met. 20, 27-28; 123, 14-15; infra 93,
 8-9 || 17-19 Procl. Elem. 64; 132; 140; Dam. in Parm. 15, 20;
 in Phil. 64, 1-2 || 20-21 Plat. Symp. 202e 3-7 || 25-p. 8, 12
 = Gorg. A 10 Diels

7 τῷ¹ V: τὸ M || 15 ἐξ οὗ] ἐκ σοῦ infra 93, 9, ἐκ σεο Ascl. |
 οὐνεκα M hic et 93, 9: εἵνεκα Ascl. || 17 χωριστήν Wk: -τόν M

ἦσαν, ὁ μὲν γὰρ Σωκράτης ἐπὶ τῆς οὐδ' ὀλυμπιάδος τῷ
 γ' ἔτει, ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς ὁ Πυθαγόρειος, ὁ διδάσκαλος
 Γοργίου, ἐφοίτησεν παρ' αὐτῷ· ἀμέλει καὶ γράφει ὁ Γορ-
 γίας περὶ φύσεως σύγγραμμα οὐκ ἄκομψον τῇ πρὸς ὀλυμ-
 πιάδι, ὥστε καὶ ἔτεσιν ἢ ὀλίγῳ πλείουσιν εἶναι πρῶτον τὸν 6
 Σωκράτη. ἄλλως τέ φησιν ἐν τῷ Θεαιτήτῳ ὁ Πλάτων
 ὅτι ἄνθρωπος ὢν κομιδῇ ἐνέτυχον Παρμενίδη ὄντι πάντῳ πρεσ-
 βύτῃ καὶ εὖρον βαθύτατον ἄνδρα. οὗτος δὲ ὁ Παρμενίδης
 διδάσκαλος ἐγένετο Ἐμπεδοκλέους τοῦ διδασκάλου Γορ-
 γίου. καὶ ὁ Γοργίας δὲ πρεσβύτερος ἦν, ὥς γὰρ ἱστορεῖται 10
 τέθνηκεν ὢν ῥθ' ἐτῶν, ὥστε περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους
 ἦσαν. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία.

7

1

Πρῶξις σὺν θεῷ α'

- 1 Πολέμου καὶ μάχης φασὶν χρῆναι, ὃ Σώκρατες
 [447 a 1—c 4]. 15

Περὶ ἀνθρώπων διαλέγονται μὲν ποιηταί, διαλέγονται
 δὲ καὶ φιλόσοφοι. ἀλλ' ἐπειδὴ διττὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ μὲν
 κατὰ τὴν ψυχὴν ὁρώμενος, ὁ δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον (ἀντὶ
 τοῦ κατὰ τὸ συναμφοτέρου), οἱ μὲν ποιηταί περὶ τοῦ συν-
 αμφοτέρου διαλέγονται· οὕτω γοῦν καὶ ὁ ποιητὴς εἰσάγει 20
 τὸν Νέστορα λέγοντα ὅτι ἑνεγενόμην τριῶν γενεῶν ἀν-
 θρώποις· καὶ φησιν ὅτι

τοῦ καὶ ἀπὸ στόματος μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή,

πανταχοῦ τὸ συναμφοτέρου ἐμφαίνων· οὕτω δὲ καὶ τὴν 25
 Ἑλένην ποιεῖ ἐρωτωμένην ἑστίν ἐκεῖνος; καὶ λέγου-

mg. 7 Παρμενίδης Ἐμπεδοκλῆς Γοργίας Σωκράτης || 13 (mg.
 inf.) m. rec. κεί(μενον) Γοργίας ἢ περὶ ῥητορικῆς || 14 παροιμία
 ἐπὶ τῶν ἐν τινι ὑστεριζόντων λεγομένη· ἑνεγενόμην μεταλαγχάνεις.

6—8 Plat. Theaet. 183e 7—184a 1 || 20—24 Hom. A 249—252 ||
 25 — p. 9, 1 Hom. Γ 225—229

σαν ὅτι ὁ Αἴας ἢ ὁ Μενέλαος. οἱ δὲ φιλόσοφοι τὴν ψυχὴν
τὸν ἄνθρωπον λέγουσιν. ἰστέον οὖν ὅτι εἰσάγουσι πρόσωπα
διαλεγόμενα καὶ ἐξ ὧν φθέγγονται τὰς ζωὰς αὐτῶν χαρακ-
τηρίζουσιν· οἷον ὁ Καλλικλῆς φιληδονικοὺς λόγους κατα-
5 βάλλεται, οὐκοῦν ζωὴν ἔχει τὸ φιλήδονον πάθος· ἀγωνί-
ζεται τοίνυν καὶ ἐκκόπτει τοὺς τοιούτους λόγους. δεῖ γὰρ
εἰδέναι ὅτι τὰ ἠθικὰ παραγγέλματα ὀρθοδοξαστικά εἰσι,
τὸ λέγειν ἔθιξε σπαντὸν κρατεῖν θυμοῦ καὶ ἄγονεῖς τίμα·
οὐ τούτοις οὖν ἐπαναπαύονται οἱ φιλόσοφοι, ἀλλὰ ταῖς
10 ἀποδείξεσιν· ὁ οὖν Σωκράτης τὰ ῥήματα κρατύνει τὰ τε
τοῦ Καλλικλέους ὑπὲρ τοῦ φιληδόνου καὶ τὰ τοῦ Θρασυ-
μάχου ὑπὲρ τῆς ἀναιδεΐας καὶ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οὕτως
λοιπὸν ἐλέγχει ταῦτα, ἵνα μὴ ἐρήμη ἡ νίκη γένηται.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως εἰρήσθω. μετὰ δὲ τὸ ἐπιδείξασθαι | 2
15 τὸν Γοργίαν παραγίνεται ὁ Σωκράτης· ἐνταῦθα οὖν κατὰ 8
τὸ προοίμιον τὰ πρόσωπά ἐστιν ταῦτα, Σωκράτης Χαιρε-
φῶν Καλλικλῆς. προλογίζει δὲ ὁ Καλλικλῆς καὶ λέγει τῷ
Σωκράτει ὅτι ὄντος πολέμου καὶ μάχης ἐπικειμένης
ἔδει σε ὑστερῆσαι· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις ἀπολιμπάνεσθαι
20 καλόν· (ἵνα μὴ ὡς εἰκὸς κατὰ τὸν πόλεμον προλαμβάνων
εὐρεθῇ πάσῃων)· νῦν δὲ ἐπιδείξεως οὔσης πῶς ὑστέρη-
σας; ἐπιπλήττει οὖν καὶ ἐγκαλεῖ τῷ Σωκράτει μὴ εἰδὼς
μήτε τὰ ἑαυτοῦ μέτρα μήτε τὰ τοῦ φιλοσόφου ἐπανα-
βεβηκότα. ὅρα τοίνυν πῶς ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀναφαί-
25 νεται ἡ ζωὴ ἡ φιλήδονος· φησὶν γὰρ ὅτι εἰ ἦν πόλεμος,
ἔδει σε ὑστερῆσαι, ἵνα μὴ φονευθῇς· τοῦτο δὲ φιλοσωμά-
τον ψυχῆς ἴδιον καὶ οὐδὲν ἐχούσης ἀνδρεῖον μηδὲ πρὸς
ἀρετὴν ὁρώσης. μάλιστα γὰρ οὐκ ἔδει ἐν πολέμῳ ὑστερῆ-
σαι, τοῦτο γὰρ ἑφυγοπτολέμου κατὰ τὴν ποίησιν καὶ ἀνάλ-
30 κιδος ἔργον· ὡς οὖν φιλοσώματος προφέρει τὸν λόγον.
ἐπεὶ οὖν μετὰ τὸ ἐπιδείξασθαι τὸν Γοργίαν, εἴτε ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ Καλλικλέους εἴτε καὶ δημοσίᾳ, ἦλθεν ὁ Σωκρά-

1—2 Plat. Alc. I 130c 1—3 || 8 Carm. aur. 9—11 | ib. 4; Isocr.
1, 16 || 29—30 Hom. ξ 213; B 201

ε post δεῖ] ~ M^x || 25 φησὶ Ambr. C 258 inf. et al.: φασὶν M ||
30 προϋφέρει M

της μετὰ τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ εὗρεν τὸν Καλλικλέα πρὸ
τῶν θυρῶν τῶν ἰδίων, ἐρωτᾷ αὐτὸν κατὰ τὴν οἰκείαν
ζωὴν ὁ Καλλικλῆς καὶ λέγει 'ὥς ἐν πολέμῳ ἦλθες; ὥς ἐν
μάχῃ ἦλθες;' ὥς ἂν τῶν ἐπὶ πόλεμον τολμώντων μεταλαμ-
βανόντων τὸ ὑστερίζειν· φιλοσωμάτων δὲ τοῦτο. οὕτω 5
γὰρ ἂν οὐδὲ ὑπὲρ πατρίδος οὐδὲ ὑπὲρ φίλων ἀγωνισαίμεθα.

- 8 Ἄξιον δὲ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν μετὰ τὴν ἐπίδειξιν
ἦλθεν καὶ οὐκ ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιδείξει. φαμέν ὅτι εἰ ἦλθεν
ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιδείξει, δυοῖν θάτερον ἐγένετο· ἢ γὰρ ἀνάγ-
κην εἶχεν σιωπᾶν καὶ συγκατατίθεσθαι τοῖς ψιλῶς λεγο- 10
μένοις παρὰ Γοργίου, ἀλλότριον δὲ τοῦτο ἐπιστήμονος·
ἢ εἰ μὴ ἐσιώπα, ἐμποδίου καὶ συγχύσεως αἴτιος ἐγένετο
αἰεὶ ἀνακόπτων καὶ θέλων διαλέγεσθαι. ἄλλως τε καί, ὥς
αὐτὸς φησιν, ἐν ἀγορᾷ διέτριβεν διὰ μειζόνων πραγμά-
των ὠφέλειαν, ὥς μαθησόμεθα· ἄμεινον δὲ τῶν κρειττό- 15
νων ἀντιλαμβάνεσθαι ἢ πρὸς τὰ χείρονα τρέχειν.

- 9 Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπαίδευτον βίον ἔχων | ὁ Καλλικλῆς ἐκ
παροιμίας εὐθέως ἄρχεται· λέγει γὰρ ὅτι 'φασὶν ἐν πολέμῳ
χρῆναι ὑστερίζειν μᾶλλον'. εἶτα ὁ Σωκράτης παροιμίᾳ τὴν
παροιμίαν ἰᾶται καὶ λέγει καὶ αὐτὸς παροιμίαν· ἐρεῖ γὰρ 20
'ἀλλ' ἢ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν;' καὶ βλέπε
πῶς οὐχ ἡ αὐτὴ παροιμία. ἐκεῖνος μὲν γὰρ πολεμώδη καὶ
φιλοσώματον καὶ ταραχώδη παροιμίαν φέρει, οὗτος δὲ
ἐπὶ ἐορτῆς, πρῶτον μὲν ὅτι ἡ ἐορτὴ ἐγγίζει τῷ θεῷ,
ἔπειτα καὶ αἰνιττόμενος καὶ σκώπτων τὴν ἄγνοιαν αὐτῶν, 25
ὅτι τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἐπεδείκνυντο ὁ Γοργίας ἐορτὰς
ἐκάλουν.

- 4 Καὶ μάλα γε ἀστείας ἐορτῆς [447a 5]: ὁ Καλλι-
κλῆς λέγει τοῦτο ἐπαινῶν τὴν ἐορτὴν καὶ τὴν ἐπίδειξιν.
φαίνεται δὲ καὶ ἐντεῦθεν τὸ ἀπαίδευτον αὐτοῦ· πάνυ γὰρ 30

mg. 7.8 ζή(η)μα | λύσις || 21 παροιμία καὶ αὐ(τ)ῇ ἐφ' ὧν καὶ
ἡ πρὸ αὐτῆς, 'κατόπιν ἐορτῆς ἤκεις'.

15 infra 11, 12-29 || 20-21 Paroem. I 265; II 119 || 26-27 v.
supra 2, 15-17

4-5 leg. μέγα <κέρδος> λαμβανόντων vel sim.? || 31 αὐτῇ V:
αὐ M

ἐπαινεῖ· λέγει γὰρ ‘καὶ μάλα’ καὶ ἐπιφέρει τὸ ‘ἀστείας’. οὐ δεῖ δὲ οὐδὲ εἰς ἄκρον ἐπαινεῖν οὐδὲ εἰς ἄκρον σκώπτειν· δείξει τοίνυν αὐτὸν μετ’ ὀλίγον σκώπτοντα τὴν ῥητορικὴν καὶ λέγοντα μηδενὸς αὐτὴν ἀξίαν.

5 Πολλὰ γὰρ καὶ καλὰ [447a 5]: ἰδοὺ καὶ τοῦτο 5 ἄχρηστον· οὐ γὰρ τὸ πλῆθος δεῖ ἐπαινεῖν ἀλλὰ τὰ λεγόμενα. ἐπήγαγεν δὲ τὸ ‘καλὰ’ ὡς κριτὴν ἑαυτὸν καθιστάς· ποῖα δὲ κρίσις Καλλικλέους; ὥστε πάντα ἀπαιδεύτως φθέγγεται.

10 Τούτων μέντοι, ὦ Καλλίκλεις [447a 7]: ‘τοῦ μὴ 6 εὐρεθῆναι με’, φησὶν, ‘ὦ Καλλίκλεις, αἷτιος γέγονεν ὁ Χαιρεφῶν ἀναγκάσας με ἐπὶ πολὺ διατρεῖναι ἐν ἀγορᾷ’. καὶ ἄξιον ζητῆσαι πῶς φιλόσοφος ἀγοράζει· δεῖ γὰρ ἡσύχιον βίον ἄγειν. φαμέν ὅτι καὶ ὁ φιλήδονος ἀγοράζει καὶ ὁ 15 φιλοχρήματος καὶ ὁ φιλότιμος καὶ ὁ φιλόσοφος, ἀλλ’ οὐχ ὁμοίως πάντες· ὁ μὲν γὰρ φιλήδονος ἀγοράζει ὀπιπεύσων κόρας καλὰς, ἵνα ἀπατήσῃ, ὁ δὲ φιλοχρήματος περιβλεπόμενος εἰ δυνηθείη πωλούμενόν τι ὠνήσασθαι καλῶς καὶ | 10 κερδαίνει, ὁ δὲ φιλότιμος διὰ τὸ πάντα αὐτῷ προσέχειν 10 ὡς κάλλος ἔχοντι καὶ σῶμα μέγα, ὁ δὲ φιλόσοφος ἵνα νέους πλανωμένους ἐπιστρέφοι καὶ πρὸς τὸ κάλλιον φέροι. οὕτω καὶ Θεαίτητον σωφρονίζει καὶ Χαρμίδην καὶ Ἀλκιβιάδην. ἀμέλει φιλόσοφός τις διυψήσας εἰσῆλθεν εἰς καπηλεῖον καὶ ἔπιεν ὕδωρ· εἶτα ἐξιόντι αὐτῷ ἀπήντησέ τις ἀπὸ 25 ἱεροῦ ἐξερχόμενος καὶ λέγει αὐτῷ ὅτι ‘φιλόσοφος ὢν ἀπὸ καπηλείου ἐξέρχῃ;’ ὁ δὲ φησιν ὅτι ‘ἐγὼ μὲν ἀπὸ τοῦ καπηλείου ἐξέρχομαι ὡς ἀπὸ ἱεροῦ, σὺ δὲ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀπὸ καπηλείου’. ἡ πολιτεία οὖν κρίνεται, οὐχ ἡ διατριβή.

30 Πάλιν δὲ κάκεῖνο δεῖ ζητῆσαι, διὰ τί τὸ ‘ἀναγκάσας’

mg. 12.14 ἀπορία | λύσις || 26 ση. διὰ τὴν ἀπολογία || 30. 12, 1 ἀπορία | λύσις

3-4 Plat. Gorg. 520a 1-2 (cf. a 3-b 2)

2 ἄκρον] ἄ ÷ ÷ | κρον (÷ ÷ in ras.) M || 11 φησὶν Scor. T. II. 17 et al.: φασὶν M

εἶπεν· τί οὖν; ἀναγκάζεται φιλόσοφος; φαμέν οὖν ὅτι ἡ ἀνάγκη διττή ἐστίν, ἡ μὲν ὕλική, <ἡ δὲ θεία· ὕλική> μὲν, ὡς ὅταν εἰπωσιν οἱ ἰατροὶ ἄνάγκην ἔχεις φλεβοτομηθῆναι, ἐπεὶ νοσήσεις, θεία δέ, ὡς ὅταν λέγωμεν ἄνάγκην ἔχει ὁ θεὸς εὐεργετεῖν τὸν κόσμον, ἀντὶ τοῦ ἀναγκαίως. 5 ταύτην τὴν ἀνάγκην ἡ ἀναγκάζεται καὶ ὁ Σωκράτης.

Διὰ δὲ τοῦ Χαιρεφῶντος θηροῦ τοὺς νέους, ἐπειδὴ καὶ οὗτος ὡς νέος καὶ συνήθης τοῖς νέοις ὠμίλει αὐτοῖς καὶ ἔφερεν αὐτοὺς πρὸς τὸν Σωκράτη.

- 7 Οὐδὲν πρᾶγμα, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ γὰρ καὶ 10
 ἰάσομαι [447 b 1]: ὁ Χαιρεφῶν φησὶν ὅτι ὁ οὐδὲν γέγονεν· ἐγὼ γὰρ ὁ αἷτιος γενόμενος ἰάσομαι, φίλος γάρ μοι ἐστὶ Γοργίας καὶ πείσω αὐτὸν πάλιν ἐπιδείξασθαι. βλέπε δὲ πάλιν πῶς καὶ ὁ Χαιρεφῶν παροιμίαν λέγει ἀρμόττονσαν αὐτῷ· τὸ γὰρ ἔγὼ καὶ ἰάσομαι παροιμία ἐστὶν ἀπὸ τοῦ 15
 Τηλέφου καὶ τοῦ τρώσαντος αὐτὸν Ἀχιλλέως τοῦ καὶ ἰασαμένου λεχθεῖσα, ὅτι ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται. φέρει οὖν ὁ Χαιρεφῶν παροιμίαν πράγματος θεραπευομένου, ἐπειδὴ μέσσην τάξιν ὡς εἴρηται ἔχει. ὅθεν οὐδὲ τραύματος
 11 ἐμνήσθη (οὕτω γὰρ ταραχῶδές τι ἔλεγεν καὶ | μιμούμενον 20
 τὰ τοῦ Καλλικλέους ῥήματα), ἀλλὰ τὸ ἰάσασθαι μόνον· Σωκράτους γὰρ μόνον καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν ἀκριβῶς θεραπεύειν τὰ τῆς ψυχῆς πάθη.

- 8 Φίλος γάρ μοι Γοργίας [447 b 2]: φησὶν ὁ Χαιρεφῶν ὅτι φίλος μοι ἐστὶν ὁ Γοργίας καὶ πείσω αὐτὸν 25
 πάλιν ἐπιδείξασθαι, ὦ Σώκρατες· εἰ μὲν βούλει, νῦν, εἰ δὲ μὴ νῦν, ἐσαῦθις. τὸ δὲ ἐσαῦθις ἔμφασιν ἔχει τοῦ ἄλλοις, ὅταν βούλωνται· οὐ γὰρ ἐπιδείξεως αὐτοῦ ἔχρηζεν.

mg. 10 παροιμία ἐφ' ᾧν πράξας τις ὁ αὐτὸς διορθώσεται ὡς μὴ 30
 πεπραγμένων ἐσθ'.

1-6 Herm. in Phaedr. 59, 8-10; Dam. in Phil. 17; schol. Plat. Gorg. 447a (129, 7-9 G.); schol. Plat. Gorg. 447a B rec. (129, 23-36 G.) = Olymp. || 15-17 Paroem. II 763; schol. Plat. Gorg. 447b (129, 13-14 G.) || 19 supra 7, 17-21

2 ἡ δὲ θεία· ὕλική add. Wk || 9 σωκράτη M, -ν add. M^x